

Hørings svar vedr. udvidelse af Bånlev biogasanlæg

I indstillingen til Byrådet i Aarhus d. 22. marts 2023 om udvidelse af Bånlev biogasanlæg i Spørring postuleres det at:

»Udvidelse af Bånlev Biogas vil have betydelig indflydelse på klimaeffekten og dertil reduktion af CO2-belastning i Aarhus Kommunes klimaregnskab.«

Hvor meget klimaeffekten og CO2-belastningen reduceres, siger indstillingen eller miljørapporten imidlertid intet om.

Lad os i det mindste få en livscyklusanalyse af biogasanlægget og dets drift, sådan at alle de negative og positive miljø- og klimaforhold bliver sagligt belyst – inden sagen behandles endeligt af Aarhus Byråd.

I miljørapporten har man ikke indregnet, at mindst 85 pct. af biogassen fra Bånlev Biogas eksporteres – og altså ingen indflydelse har på klimaeffekten og reduktionen af CO2-belastning i Aarhus Kommunes klimaregnskab.

Det er beklageligt, at miljørapporten ikke oplyser, hvor mange af de 700.000 tons, som anlægget er beregnet til at kunne omsætte årligt, der er gylle – og i hvilket omfang gyllen til biogasanlægget kommer fra gårde beliggende uden for Aarhus Kommune – og altså ikke har nogen indflydelse på klimaeffekten og dertil reduktion af CO2-belastning i Aarhus Kommune.

Det er også beklageligt, at det ikke fremgår af miljørapporten, hvor meget metan der lækkes fra biogasanlægget i dag. I 2022 sløse anlægget forsat med at tætte ventiler o. lign, og Aarhus Kommune svigtede deres miljøtilsynsforpligtelse, hvilket medførte at der blev udledt ca. 10 procent af den metan der blev produceret, hvad der svarede til en suveræn danmarkskord.

Det fremgår heller ikke af miljørapporten, om biomassen i biogasanlægget opvarmes med naturgas, svarende til ca. 10 % af den energi som biogasanlægget producerer, sådan som ca. halvdelen af biogasanlæggene praktiserer det.

Aarhus Kommune vil give tilladelse til at udbygge biogasanlægget i Spørring fra at modtage 185.000 tons til 700.000 tons fortrinsvis gylle. Det svarer til, at cirka 30.000 store tankbiler om året skal fragte gylle fra bøndernes gylletanke til biogasanlægget, og cirka 30.000 store tankbiler om året skal fragte afgasset gylle fra biogasanlægget til bøndernes gylletanke.

Det siger sig selv, at denne trafikbelastning tilsammen med den øgede stank fra biogasanlægget og de omkringsliggende svinefabrikker vil medføre en kraftig miljøforringelse for borgerne, og en betydelig samlet reduktion af ejendomsværdien for husene i Spørring.

'Forureneren skal betale'-princippet er et retfærdigt princip, og derfor bør ejerne af biogasanlægget erstatte borgernes værdiforringelse af deres ejendomme.

Nature Energy har for nylig solgt alle sine biogasanlæg til Shell for 14 mia. kr. På den baggrund skulle man tro, at der er penge nok til at betale erstatning for værditabet af ejendommene til borgerne i Spørring efter 'forureneren skal betale'-princippet.

Driften af Shell har ikke bidraget væsentligt med skatte kroner til det danske samfund i en årrække. Koncernen har simpelthen ikke haft nok overskud til, at virksomheden har haft råd til at betale ret meget i skat.

Måske kan man undre sig over, hvorfor Shell så havde råd til at betale 14 mia. kr. til Nature Energy, når

koncernen tilsyneladende ikke tjener noget videre?

Måske har det noget at gøre med, at statsstøttemidlerne til biogasanlæg i Danmark (ifølge Klimamisteriets seneste estimat) risikerer at løbe op i cirka [43 mia. kr. i 2030](#)?

Det må være bekymrende for politikerne at læse, at Esben Tranholm Nielsen, cheffobbyist (public affairs-chef) i Biogas Danmark, i et debatindlæg i JP Aarhus den 5. april bekræfter, at [ca. 85 pct. af biogassen, som produceres i Danmark, bliver eksporteret](#). Ligeså bekymrende er det, at han oplyser, at de sidste 15 pct. ser ud til også at blive eksporteret i den nærmeste fremtid, fordi det er billigere at købe gassen i Tyskland.

Cheffobbyisten forslag om at staten bare skal give endnu mere støtte til biogas, så det bliver attraktivt at købe dansk produceret biogas i Danmark, bør pure afvises. Borgerne betaler i forvejen eksorbitant meget i statsstøtte til biogas, som når alt medregnes, er en statsstøttet klimaskadelig virksomhed, så længe der indgår gylle i biogasfremstillingen.

Indstillingen til Aarhus Byråd er fagligt set skandaløst ringe. Det er ikke tilstrækkeligt neutralt og sagligt, som indstillinger til byrådet bør være. Afsnittene om klima og FN's verdensmål i miljørapporten forekommer som copy-paste af propagandaen fra Axelborg, herunder Biogas Danmark, landbrugets lobbyorganisation for biogas.

Fakta er, at gyllebaserede biogasanlæg er ekstremt miljø- og klimaskadelige, når man regner alle landbrugets skadevirkninger med.

For eksempel [importerer landbruget cirka 1,7 mio. tons soja til Danmark om året](#) fra hovedsagelig Sydamerika, som fortrinsvis anvendes til at fodre svin og køer med. Sojaen indgår i fodret, og dyrene producerer lort og gylle til biogasanlægget.

Hvis "svinebønderne" og biogasanlæggene skal følge "forureneren skal betale"-princippet, skal de erstatte de [8.000 kvadratkilometer regnskov](#), som er blevet brændt af for at kunne dyrke 1,7 mio. tons soja årligt.

[Erfaringsmæssigt optager én kvadratkilometer regnskov 25.400 tons CO2 i rødder, blade og ved](#). Det vil sige, at 8.000 kvadratkilometer regnskov har optaget 745.066.667 tons CO2. Så hvis man sætter afgiften til 1.500 kr. pr. tons CO2, som Klimarådet har anbefalet, kan det beregnes, at kødproducerende landmænd og biogasanlæg skal betale 1.117.600.000.000 kr. for at genetablere 8.000 kvadratkilometer regnskov.

Et andet eksempel på landbrugets samfundsøkonomiske skadevirkninger (og dermed biogasanlæggenes skadevirkninger), er anvendelsen af kunstgødning i det konventionelle kemiske landbrug.

I Danmark anvendes ca. 235.000 tons kunstgødning om året. 188.000 tons spredes på den jord, hvor der dyrkes foder til dyr, svarende til 80% af dyrkningsjorden

[I forbindelse med fremstillingen af kunstgødning udledes enorme mængder CO2. Og når der spredes kunstgødning, udvikles der lattergas](#), som er en drivhusgas, der er ca. 300 gange kraftigere end CO2. Alt i alt bliver der i Danmark udledt ca. 1.000.000 ton CO2-ækvivalenter på arealer, som bliver anvendt til at dyrke foder til dyr.

Hvis "Forureneren skal betale"-princippet måtte vise, at landbruget skal betale 1500 kr. pr. ton CO2, skal de retfærdigvis betale ca. 1.500.000.000 kr. årlig i CO2-afgift, af den kunstgødning som anvendes til dyrkning af dyrefoder.

Når man producerer dyrefoder, skal man også medregne andre omkostninger, som spredning af kunstgødning og gylle medførere. Landbruget forurener vores vandløb, søer, fjorde og have med kvælstof, til umådelig stor skade for fiskeriet og for turismen.

Næringsstofferne fra kunstgødning giver kraftig algevækst, som får vandet til at blive så uklart, at lys ikke kan trænge ned til bundplanterne, som dør. Sø- og havbunden rammes af iltsvind, og i nogle tilfælde udledes der metan, som er en kraftig drivhusgas; ca. 85 gange kraftigere end CO₂.

I 2010 var under 1.000 km² ramt af [iltsvind i de indre danske farvande](#). I de sidste tre år er omkring 3.500 km² ramt af iltsvind.

Resultatet var blandt andet, at der i 2019 kun blev fanget 0,4 pct. torsk i Kattegat, i forhold til hvad man fangede før i tiden. I Limfjorden stoppede den sidste fisker i 1996, som levede af at fange lokale spisefisk. I Aarhus var der ca. 25 hjemmehørende fiskekuttere i 1990'erne, i dag er de væk. Samme billede ses overalt langs de indre danske farvandes kyster.

En grundig livscyklusanalyse af biogasanlægget, som landmændene er hovedleverandør af gylle til, kan forhåbentlig kaste lys over hvor meget metan der frigøres fra iltsvind i de indre danske farvande, som konsekvens af landbrugets anvendelse af kunstgødning og gylle, og hvad de skal betale i CO₂-afgift, for at denne metan bliver udledt.

Endvidere kan det være interessant at få belyst, hvor meget landbruget skal betale, for at fiskeriet er stort set uddødt i de indre danske farvande? Og hvad landbruget skal betale, for at kompensere turisterhvervet for økonomisk skade.

Det koster betydelige summer, at over [halvdelen af drikkevandsboringerne er blevet lukket](#) på grund af forurening med kvælstof og pesticider, så vandværkerne må anvende enorme summer på at forsøge at finde rent drikkevand ved at bore og pumpe andre steder.

Det koster formentlig et astronomisk beløb, at [behandle kræft og andre sygdomme](#) for de årlige skadevirkninger af landbrugets spredning af ca. 2.600 ton sprøjtegift på markerne.

[Det koster ca. 4.000.000.000 kr. årligt](#), at landbruget udleder ca. 71.000 ton ammoniak om året. Det har Miljø- og fødevarerministeriet skønnet, at de sundhedsøkonomiske omkostninger kan opgøres til.

Endvidere er CO₂-udledningen fra transport enorm. I forbindelse med at hente gylle til biogasanlæggene, køre den retur til bøndernes gylletanke, importere og sprede 2.600 tons sprøjtemidler og 235.000 tons kunstgødning, transportere 1.700.000 tons soja fra Sydamerika osv. osv.

Udledningen af CO₂ i forbindelse med transport skal medregnes, når bønderne og biogasanlæggene skal betale CO₂-afgift af denne udledning.

Det er langt fra alt, der kan prissættes efter "Forureneren skal betale"-princippet. Eksempelvis kan tab af biodiversitet ikke prissættes, ligesom at gyllebaseret biogas, der er baseret på produktionsmetoder, som dyrevelfærdsmæssigt er uetiske, heller ikke kan prissættes.

Det burde være ulovligt at fiksere svin, så de stort set ikke kan røre sig, og der er ikke i orden at [ca. 10 millioner smågrise dør inden for deres første leveår](#).

Danmark er det EU-land med [mindst vild natur](#). Vi er Europas [mest opdyrkede land](#). Vi har Europas [ringeste biodiversitet](#) både til lands og til vands.

Hvis ikke forureneren skal betale – hvem skal så?

Aarhus Byråd skal sige nej til biogasanlæg, hvor der indgår gylle. Og Aarhus Byråd skal sige nej til udvidelsen af Bånlev Biogasanlæg, fordi det er en ekstremt miljø- og klimaskadelig virksomhed, når alle landbrugets skadevirkninger tælles med.